

Kráľ Peter I. Karadjordjevič

29. junija 1844 — 16. augusta 1921.

Kak bežéči goréči plamen, šteri po svojoj poti vse uniči, srce stisne, dúso raztrese, je nás najšla vejst iz belgrádski králevski palačaj, da je stári vládár Jugoslávije, naš séri kráľ Peter I. svojo dúšo Vsemogočnemi Bogi nazáj dao. Okrunjena smrt je zmágala nad okrunjenim vládárom, i zdaj pred velkim Mrtvecom, pred mrtvim truplom, pred glávniim herojem edne božánske tragedije, tragedije Slobode, štera je procvála s krvjov prolevane zemle mnogo milijonov boriocov, vsi na kolena spádnejo, vsi Jugoslováni od obála Egejskoga do obála Jadranskoga morja položijo svoje zástave zvestobe pred njega.

Glávni kriterij zgodovine srbskoga národa i njegovega kráľja v zádni deceniji je bio boj za Slobodo, i boj za oslobodjenje i ujedinjenje vsih Srba i spoj vsega jugoslovenskoga národa. Sloboda je bila tista željna božánska ženska za národe na balkánskem poluotoku, brez štere so nej mogli živeti, brez štere je vse *nikaj* bilo — i nikaj je túdi vse bilo ž njov, šteri so za ujeni mili posmeli v potokaj levali svojo toplo rdečo krv, za to Slobodo je mrlo tretjine srbskoga národa, za to so se vsi jokali, i je mogla priti, ár so jo vsi želeli, vsi brez izjeme, stári i mládi, stári v svojoj onemoglosti, mládi v svojoj kipéčoj energiji, moči. I toj bojni za Slobodo, za oslobodjenje i ujedinjenje nájdemo národa srbskoga i njegovoga kráľja tak bi pravli v edno tešlo vküpraščeno. Nemamo példo v svetskoj zgodovini, gde bi kráľ i národ tak složni bili med seboj, kak ránc v zgodovini srbskoga národa. Kráľ i národ je eden. Veseljé je sküpnó, žalost je sküpná, programstvo je sküpnó. Kráľ se je tak borio za Slobodo svéto i proti neprijátelim kak njegov nájslednji voják. Nega različka. Sloboda je sladka i kráľji i vsakšemi. Slobodan i velki more biti i kráľ i njegov podánik. Ka več! Kráľ Peter je bio prvi med boriocima za Slobodo, on je nej bio vládár mirne nature, njegovo vrejme je zahtevalo borbo, borbo za oslobodjenja, i njegovo cejlo, dugoletno králestvo ne znáči nikaj drügoga, kak organiziranje národa na Slobodo i izrojevanje te Slobode.

Od leta 1912 se začne nova perioda srbske zgodovine. Sloboda, štera je zakopana i utiščena bila v srcaj slovenski národov, se naprej, se vóstiska. Svetlost, štero je kmica gospodojučega tiranizma zaklati štela, skoz nájmenjšega prostora vóvdári i nove poti pokáže národám. I srbski národ je na to pot stopo. Od toga leta naprej kráľ i národ vküp primeta, i z orožjem v roki vse do konca grozne svetske bojne se bijeta z neprijátelom i molita za slobodo. Nájprve bojna z Törkimi, gde srbska vojska oslobodi svoje brate v Stároj Srbiji i Macedoniji. Na to bojna s Bulgárami i na slednje nájvékše: svetska bojna. Na tój dugoj národnoj kálváriji je kráľ i národ vküper. Trdo močno se borijo. Kak či bi z gránita bili tej lüdjé, tak močno stojijo na svojem mesti. Niti eden se ne gene. Vsakši je pripravljen ráj desétkrát mrejtí, kak neprijátela z ednim korákom samo v svojo premilo otadžbino, domovino püstiti. V orosláne so se spremenili tej lüdjé! V poldrügom meseci naprávi tá vojska osemsto kilometra. Od Soluna preko Sáve i Dune ide; neostáne v svojov nazáj vdoblenoj domovini; nej je zadovolna s tém, ka je nazáj dobila tisto, ka je v bojni momentáno zgübila, nego na svoje brate gléda, na tiste, šteri so skoz jezero let že skoro zgübili svoje národne držáve, i oslobodi svoje brate v Vojvodini, Sremu, Báčki, Bánáti, Bosni, Hercegovini, Črnoj-Gori, oslobodi od madžarskega i avstrijskega járna Hrvatsko i Slovenijo i zaustávi se nad Ljubljánov i Maribora. S tém je končana bojna za Slobodo.

Kráľ Peter je mrou! Ali od Struge do Maribora v srci vsej Jugoslovánov se čüje žalostna melodija smrtnoga arkangela pred njegovim grobom. V dúsi ga sprevodimo na njegovoj zádnoj poti, i v naše srce si močno vrezemo tiste ideále, za štere je On od mladosti mao delao, i homo močno čuvali, ka je nájsvetejšé v življenji ednoga národa, t. j. Sloboda. Sláva Tebi!

Gospod minister Hribar v M. Soboti.

Kraljevski namestnik g. Hribar, ki zdaj po cejlj Sloveniji službeno potuje, da se osebno informira o nevolaj, željaj, potrebščina naj tistoga ljudstva, šteromi je zdaj za krala on prva gláva, je prišao tudi med nás, v našo lejpo Prekmurje.

Dugo smo ga že čakali. Čakali smo njega kak človeka, šteri z najvišjega mesta stopi v naše proste vrste, šteri naj se prepriča i osvedoči, da Prekmurje, té naj-novejši i najmlajši tao velke Jugoslávije, tak národno i državno čúti i misli, tak je njemi na srci dobrobit i bláženstvo naše mile Jugoslávije, kak tistim, šteri so se za našo osvobojenje s krvjov, svojim življenjem borili. Prišao je med nás, i se je prepričao, da je tú v Prekmurji edno velko, skoz že jezero let rastoče slovensko drevo, štero močno, trdo stoji, pa se nonč ne gene, gda zvúnejšnji i notrášnji neprijátelski vótri i grmljavine ga ščéjo z korenjé vóztrgati.

14. avgusta smo meli srečo i priložnost, da manifestiramo, i pred cejlj Slovenijov pokážemo, da smo v dúhi, v mišljenji i dejánji enáki z našimi bratimi osloboditelji, da smo mi že dávnok Slovenci bili, no samo smo slovenski životárilili pod tújinskim jármom, i zdaj, gda se brez vsakšega ovira slobodno vdihnemo, iz nás tista potišana, jezero let stára i jáka jugoslovenska miseo z elementárnov močjov naprejvdári, i svoje zasluženo mesto išče na sveti.

Najprvle je prišao kr. namestnik v Beltince iz D. Lendave čez Črenšovec. Občine skozi, šteri se je pelao namestnik, so ga prirčno pozdravile z ovacijami. Posebno pa je bio svečani sprejem v Beltinci, gde je bila cejlja občina v zástavaj i štirje slavoloki so naznánilí svoj »dobrodošel« visokomi gosti. Ob spremstvu kmetski fantov na okrášeni kolesaj se je pripelao g. namestnik do gostilne »Huber«, gde že bilo zbráno občinstvo, šolska mladina i predstajniki uradov. Tú ga je pozdravo v iméni občine župan Balazič, kmétska dekla je ponúдила njemi krúh i sol v znak gostolúbnega sprejema. Nato so ga pozdravili župnik g. Kúhar v iméni župnije, nadučitelj Špranger v iméni šolstva i predstaviteljice ženstva gg. Osterčeva in gg.

Gobčeva. Pozdravila ga je tudi državna uprava velep. Zichy po svojem zastopniku, šteri je proso kr. namestnika, da bi zaslišao prošnje kmetovalcev v tom težkom leti. Šolske deklice so zatim poklonile krasne šopke namestniku. Za vse pozdrave se je kr. namestnik zahválo v lejpi rečáj, i je obľubo, da de vsigdar vpoštevalo želje toga ljudstva, šteri je mogao živjeti po volji vogrski magnátov. Končno je pozvao občinstvo in zastopnike, naj kličejo našemi najvišjšemi predstavniku troimenoga národa kralji Petri i regenti Aleksandri; »živijo«. Občinstvo se je z navdušenjem odzválo, nato pa je godba zaigrala: »Lepa naša domovina« i g. minister med ovacijami se je pelao dale v M. Soboti.

Da je sprejem v Beltincih tak lepo vspeo, se je zahválití g. župniku, šteri je preložo deseto mešo na poznejši čas, i državni upravi veleposestva, štera je dála cvetje i druge potrebne dekorativne stavi na razpolago. Čúdití pa so se mogli vsi nad obnášanjem g. B. Severja, šteri je prišao 15 minut pred prihodom g. namestnika v Beltince, i je razneso vest, da pride g. minister samo tak za 1 vóro v Beltince. Lúdstvo i zastopniki so bili vsi složni v tom, da je šteo s tem velikodúšni g. Sever prepričati sjájen sprejem g. namestnika, šteri je bazirao na sporazumu i delu cejljoga beltinskoga prebivalstva.

Sprejem kralj. namestnika g. Hribarja je takši bio, kakšega je samo slobodna slovenska dúša zméžna vópokázati. Okoli 11 vóre se je pripelao kr. namestnik. Sobotá se je pripravila, da ga dostojno prime. Veséla v obrázi, okrašena z zástavami i dišeča od mirišni korinaj je šla nasproti njemi. Vse se je paščilo na lendavsko glávno cesto, i gda se je pripelo do rim. kath. brútiva, tam pri sobočki vrátaj je iz jezero i jezero grl zaorio močen »Živio« klic, kak svedok našega veselja, našega slovenstva.

Prvi so ga pozdravili naši váraški zastopniki oziroma poglavári na čeli njim z g. Puš-om. Kr. namestnik je z vsakim v roke ségno i prijateljski ž njimi razgovárao. Za tim ga je pozdravo vu iméni domačinov, sobočancov g. Kirbiš. Zvún toga so ga pozdravili vojaštvo, uradništvo, učiteljstvo, Sokoli, Orli, ogengasno društvo i rázne korporácije. Kr. namestnik je za vsakšega meo nekolko lejpi prijázni rečij. Genljivo je bilo glédati, gda so ga pozdrávlale 2 mále hčerke i so njemi izročile šopke v znak ljubavi i odanosti. Gda se je pa nazáj seo v automobil, i se je skoz slovolok pelao v váraš, so njega i njegov automobil mláde v

bejlo oblečene učenke s evetlinami obsipali, i med krepki »Živio« kliči se pelao na okrajno glavárstvo, gde je rázne deputácije sprejeo, i vsakšega želja i nevolp poslušao. V govori, šteroga je na navzoče držao nakonci sprejema, je povdárjao, da je vsakši ednáki pred zákomom, da on nede glédao na strankarsko stališče, na društveni stáliš dotičnega, nego de pomágao vsakšemi, šteromi se je krivica zgodila, poslúhne vsakšega, šteri se z opravičenov željov, z dopúščenov zahtevov do njega obrné. Naj vsakšii svojo dužnost spuni, ka od njega zákon zahteva, naj vsakši bo zvesten vládajočoj kuči i svojoj držávi, te de vsakši meo poslúh tam, gde vrástvo ešče na svoje rane. Ali je tudi naglašúvao, da de z železnov rokov postopao proti vsakšemi, šteri hujska lúdstvo, šteri med lúdstvom nezadovoljstvo i nemir seja, šteromi je najvékšá briga kritiziranje današnji razmer, današnjega državnega oblika, i cejlj današnje politično situácijo. Naj vsakši ide po tistoj poti, štero zákon naprejpiše, pa lejko računamo vsi na njegovo pomoč.

Ob dvema je bio v hoteli pri »Kroni« na njegovu čast banket, na šterom so skoro vsi prekmurski župani navzoči bili. Sledi se je odpelao tudi v bližnjo i daljšo okolico, gde se je zainteresirao za želje i potrebščine ljudstva. Vse je lejpo i vzorno bilo. Prekmurje je dostajno sprejelo toga visokoga gosta. Nej smo njemi dosta dáli, ali ka smo ponúдили njemi, je iz srca prišlo, je čisto, svetlo i svéto bilo.

Nej se je dugo múdo med nami, ali ka je vido i opazo si je v srce upisao. Vido je naše živlenske potežkoče, vido je naše siromaštvo i specielne naše prekmurske nevole, ali je vido i opazo tudi naše slovensko veselje, vido je naša goréča slovenska srca i čúo je naš lejpi zvučni prestári prekmurski jezik, záto se vúpamo, ka de pomágao tam, gde pomágati trbej, ka de lejčo tam, gde se rana krvári, i da z ostrim operaterskim nožom vóvzreže iz našega tejlja vse tiste gnjile rane i bolezní, štere onemogočijo naš zdrav razvitek, štere so v našem življenji nej na korist, nego na kvár, na našo politično, društveno i gospodársko smrt.

Kr. namestnik! Sto jezero lúdi Te gléda od etec! Sto jezero lúdi moli tiho Bogá: Bog Te poživi za nás!

A vasárnapra hirdetett football mérkőzés az általános gyász miatt elmarad!

LISTEK.

Gospá Sreča in gospod Penez.

Nigdasveta sta živela gospá Sreča in gospod Penez. Teva dvá sta se tak močno ljubila ka je enega brez ovoga ne bilo mogoče viditi. Kak senca sledi telo tak je sledo gospod Penez g. Srečo. Zatogavolo so lúdjé dosta gučali od njeva, njeva sta se pa oženila.

Gospod Penez je bio debeli i máli; glávo je meo iz zláta, telo iz srebra, nogé iz kufra, punčuke pa iz bankovcev iz edne madridske penéz-fabriké. Gospá Sreča je bila lažliva, nestálna in nezvesta. Slabe vole je bila vsigdar in tudi slabo vidla či gli, ka je mela zdrave oči. Komaj je pa minolo gostúvanje in že sta se posvadila. Žena je štela zapovedávati to se je pa nikar ne dopadlo g. Penezi, ki je bil strašno čemerasti in nágle nature. Moj pokojni oča (naj njemi bo zemla lehka) je pravo, ka bi se ešče morje pobolšalo, či bi se oženilo. Ali ár je gospod Penez ešče od morja bole nágle nature bio, je nigdar nika ne podpústo.

Eden bi šteo vékši biti kak drúgi, a popústiti pa nieden ne.

Zatogavolo sta se odločila, da sprobata, šteri iz med njeva de močneši.

— Gledaj — pravi žena moževi. — Vidiš onoga človeka tam v dolini? Probajva, šteri ga iz med naj bole obveseli. Mož privoli. Šla sta záto do toga človeka i tam stanola. Penez je z takšov silov leto proti cíli, ka se je komaj stavo, nasprotno pa sreča.

Té človik je bio eden iz med oni, ki so vu svojem žitki nigádr ne vidli nanč ednoga od teva dvá, (ne sreče i ne penéz) za to je strašno na debelo glédao, gda je vido obadva tam státi.

— Bog ti naj pomága! — je pravo g. Penez.
— Enáko i Vam, gospod — pravi siromák.
— Ka me pa ti ne poznaš?
— Ne poznam Váš gospod, odpustitemi!
— Mogoče si ti še nigdar ne vido mené?
— Nigdar v celom mojem žitki.
— In te . . . : Li ti lahko tákši siromák, ka nindri nika nemaš?

— Mam, gospod, šest tak goli sinov, kak je mati porodila, vrednosti pa telko, kelko pojem, gde kaj mam.

— I zakaj ne delaš?
— Záto, ár ne mam dela. Strašno sam nesrečen, ár je vse moje delo brez uspešua. Od

časa, ka sam se oženo se mi tak vidi, kak da bi me sreča popolnoma ostávila. Samo ednok nás je najao eden gospod, da njemi naj skopamo eden stúdenec. Veliko pláčo nam je obečao, či njemi skopamo te stúdenec; naprej smo pa niti filera ne dobili, ár smo se tak pogodili, ka te dobimo pláčo, gda bo skopan stúdenec.

— Prav je meo — pravi gospod penéz, — ár poslovica pravi: »Ki pláčo naprej dobi, on se zdelom ne žuri!«

Pripovedajte mi samo dale.

— Mi smo se hapili delati z najvékšov možjov, ár či tak nevolno vóglédam, sam záto na mesto človik!

— Perse to tak znam — pravi g. Penez.

— So gospod, lúdjé štiri vrst. So lúdjé, ki so močni, so slabi in to nadale onemogli in manjáki, ki si nezaslúžijo niti kaple vodé. Mi smo kopalí, ali do vodé smo ne mogli priti. Tak se nam je vidlo kak da bi vse vretine posehnole. Na slednje smo najšli ednoga šujstra i nikaj drúgo.

— V sredini zemle — zakriči gospod Penez čemerévši se, gda je čúo, ka kakšega soseda má.

— Ne, gospod, — odgovori siromák — ne v sredini, nego na drúgom kráji zemle med tújim národom.

† Tone Vahtar.

Eden od tisti naši bratov je preminuo, šteri si je za nájsvetejšo svojo dužnost vzeo delati z glavov i perov za našo Jugoslávijo, za jugoslovenske ideále, i v toj lejpoj i velkoj Jugosláviji delati za naše prekmursko ljudstvo. Vsi šteri smo ga poznali, nemremo pozábiti njegovo lúbezen do našega ljudstva, njegovo prijaznost i njegovo neprecenljivo prijátelstvo. Delati za ljudstvo, vse svoje nájbogše moči žrtvovati za druge, zgoreti sámomi sebi, naj samo drugi čisto vidijo, naj samo drugi nezablodijo na tistoj poti, gde je edino spás za posameznega i za cejloga ljudstva — to je bio njegov program. I on je tomi programi zvest ostao. Rodom iz Opatije, gde dve nasprotni struji sta ščela vsakšega človeka za sébe pridobiti, je že tam spoznao, da edino je slovenstvo tisto, za štero je vredno živeti i mrejeti, se je pred dvajsetimi leti v areno političnega življenja lúčo, i je nastojao, da končibár kaj doprnesé k jugoslovenskoj ideji. Betéžen i slab človik je bio, ali je slovenska dúša gorela v njemi, štera je pozábiti dála njemi vse bolezni, i je ešče na prági drugoga življenja pero vtisnola v njegove roké, gda je že skoro čüo žalostno igro Velkoga Kosca, je izdak delao, je pisao i premišlávaó si, ka bi bilo dobro za nás, za naše ljudstvo za naše ideále. Smrt je njemi pero iz rok vtrgnola, i on je mro.

Od srčne kape zadet je mro 13. augusta. Vest od njegove smrti se je hitro razšírila po M. Soboti, i vsepovsedi je iznenadjenje izazvála. Kak či bi što z nožom nás v srce bodno, je delovala tá vejst. Tragična je bila tá smrt. V pisárni demokrátske stránke, med delom za lejpe národne ideále je prišla smrt za njega. I on se je nej prestrašo. Zmágaó je nad smrtjov, ár tiste ideje, tiste misli, za štere je on delao noč i dén nej so mrle, tiste do dale živele, kak direktive, kak goreči znáki v našem življenji.

Oddaljen i odtrgan od svoje dráge familije je mro med nami, i težko je edino, da niti nej so mogli priti na njegov pogreb njegova nájdragša i nájlúbeznejša deca i žena. Cejlo uradništvo i mnogo domačinov se je udeležilo pogreba v znák velke žalosti i globoke lúbezni. Pri grobi se je odslovo od njega prijatelj njegov iz Opatije, v imeni domačinov je pa slobod vzeo od njega g. Šeriuga.

Vsem nam je žao zgübiti človeka, šteri se je za našega istínskoga prijátela pokazao i to tim bole, ár ga je smrt vövtrgnola. Nemremo ga pozábiti, ár je jáko lúbo, vsakšemi je dobro šteo, ár je sebé popolnoma pozábo, i pred očmi je meo samo drugim pomagati.

Odišao si! Nemo te več vidli. Odišao si, da se odpočinéš. Svoje delo si savestno izvršo, zdaj lejko mirno počivaš. Mi mo dale šli na tisti sapáčaj, štere si Ti nam pokazao s Tvojim delom s Tvojov prijaznostjov i lúbeznostjov do mile naše jugoslovenske domovine.

Naj ti bode lejka naša slovenska zemlja!

Naznánje!

Na nedelo, dne 21. augusta naznánjana nogometna tekma z čakovskim Šport Klubom, za volo splošnoga žalüvanja, ne bode obdržána!

NOVICE

Prisega. Vojaštvo v Murški Soboti je 18. augusta prisego položilo na novoga kralá Aleksandra.

Nesreča. 14. t. m. je g. ml. Hartner edno pistolo puco, štera je nabita bila in kak je golombiš ščeo vözéti, se je pero pošemerilo in v tom je golombiš malo rokou plazerao ml. Hartneri. V krátkom cajti so pa že po celoj M. Soboli gučali, ka se je v prsi strelo za volo rodbinske sváje.

V šülinci je eden posestnik od svojega sosida 80.000 kron vkradno. Orožniki so ga zgrabili in odegнали v arest v M. Soboto, gdé se njemi posrečilo odskočiti. Orožniki ga iščejo.

Vküp pisanje živine. Ministerski svet je odločo, naj se po celoj držávi živina vküp spiše, potem pa se dopüsti izvoz živine za volo velike süše, od šteroga je krma trnok v žéli.

Zahvála. Za »Jugoslovánsko Matico« so darovali: Orožniška postaja v Sv. Jurji 200 K, darovalci iz G. Lendave 216 K, darovalci iz Renkovec in Gederovec 48 K, Gospod F. Kerec 2 K, skupaj 466 K. Za snujočo se ljudsko knjižnico so

darovali: Jugosl. kreditni zavod 6 knjig, g. Rojc 2 knjigi, gpđč. Počkoj 1 knjigo. Vsem darovlcem najlepša hvala.

Tolvajija. Dne 10. augusta je povrgao g. Mikloš Lončár iz Šalamoncev svoj bicikli v gangi gostilne Dobrai v M. Soboti. Med tem, gda je meo obed v gostilni, nej pazo na bicikli, samo gda je ščeo oditi, je nej najšo biciklina.

Med Beogradom in Dunajom hajovski promet stoji. Od té velike süše je v Dunavi tak mála voda, ka že nonč hajovje nemrejo po njej oditi.

* **Ka je z lakoto na Ruskem?** V vseh listih čitamo o veliki lakoti na Ruskem ki povzročá v pravem pomenu besede »preseljevanje narodov« iz evropske Rusije čez Ural proti vzhodu. Ker se najde mnogo ljudij celo takih, ki so nekaj let prebivali v Rusiji pa ne morejo verjeti, da bi bila svetovna žitnica danes brez kruha, hočemo ta žalosten slučaj nekoliko pojasniti. Da je lakoti vzrok suša, ki vlada v Rusiji še v večji meri kot pri nas, je jasno, vendar moramo iskati še drugih krivcev, ki ne igrajo v narodni bedi nič manjše vloge, kot suša. To je boljševiški režim sam Boljševiškim komisarjem nesmemo odrekati ene zmožnosti, namreč te, da so bili v stanu v najkrajšem času uničiti vse, kar je tvorilo prejšnje blagostanje carske Rusije. Zlobi in nevednosti je kljubovala le še bogata žitnica. Sistematičnemu in brezsmiselnemu delu nevedih zastopnikov proletarijata, pa tudi bogati jug ni mogel kljubovati na veke. Svesti si resničnosti starega pregovora, ki pravi, da gre ljubezem skozi želodec, so komisariji pobrali kmetovalcem vse zaloge žita do zadnjega zrna z obljubo, da bodo izdali semena o pravem času iz državnih zalog, da le zadovole rudečo armijo, ki iz hvaležnosti preganja konterrevolucionarje, od katerih nima pričakovati visokih plač in dobrega kosila za pohajkovanja in posedanje po trotarjih. Ko je prišel čas setve se v zalogah ni našlo semen za kmeta, ki je brez orožja in brez sile, ker bi šla vsaka izdaja v škodo »gvardejca«. Kmetje brez semen, siti prezpoldnega dela in odjemanja pridelkov po državnih cenah svoje »svobodne« zemlje sploh niso posejali in so tako povzročili to velikansko nesrečo, o kateri sedaj čitamo dnevno. Sibirijo, kamor sedaj beže lačni ruski kmetje, so pred to katastrofo rešile slabe prometne razmere, ki so onomogočevale vojaške rekvizicije v večjem obsegu.

Paketna pošta med Madžarsko in našo kraljevino. Po poročili iz Beograda, 1. septembra t. l. se računa promet z paketami po pošti med našo in Madžarsko držávo. Paketi se gor vzemejo do 20 kg. žmetne, in za njé de trbelo pláčati po takši poštni konyencije. Pisma za srednjo in severno Europo se že od pár dni správljajo prek Madžarskega. Tudi penezna pisma do se lahko pošilale iz naše držáve v inozemstvo.

— Med kakšim národom?
— Med Antipodisti, gospod.
— Ščém ti pomagati, prijáteo — právi g. Penez in dá siromáki edno duro.
— Tomi se je pa to tak čüidno vidlo, kak kakša senja je začeo bežati od velikoga veseljá.
— Pride do edne pekarije i si ščé krüh küpiti, je vžep ségnovši konstátirao, da zvün edne velke lüknje drugoga nema; skoz té lüknje je zgübo duro.

Tužen siromák je znova začno bežati, ali ka njemi je to hasnilo?! Ka je komi obsojeno, to se njemi pripeti. Ne je pa samo duro zgübo, nego tudi dosta časa in tudi zadovolnost i je začeo preklinjati srečo. Gospá Sreča je pa komaj zadržávala smeh tak jo je mantrao. Lice gospoda Peneza je pa postalo ešče bole žuto, ali kaj drugoga si je ne znao, odpro je denárnico i dao siromáki edno uncijo. Siromáki so se od veseljá zalesketale blede oči. Zdaj se je pa ne k peki, nego v edno trgovino podao, gde je gvant šteo küpiti, da obleché ženo in deco. Ali gda je šteo pláčati, se trgovec raztresne in kriči, da je penez hamičen (ponarejen) in da bo onoga gospoda, ki je njemi te penez dao, tožo, kak ponorejevalca penez.

Slišávši to siromák, se je strašno zosagao, lice njemi je pa gorelo od sramote in nesreče. Gda je vöprišeó iz štacuna, je celo stvár jočeč pripovedávao gospodi Penezi.

Gda je to čüla gospá Sreča, se je na ves glás začela smehati a gospod Penez se je pa še bole razsrdo.

— Vzemi, — právi siromáki — i njemi dá 2000 realov; — slabe si sreče, ali jas ti ščém pomagati, či je li mogoče.

Siromák je pa od velikoga veseljá niti bližajoče se ropare ne vzeo v pamet, ki so ga do gologa oropali.

Gospá Sreča se je zdaj začela norcadelati z možá, a on se je pa neizmérno čemerüo.

— Zdaj pa pridem jas na réd — právi Sreča — naj vidimo, so li lače ali janko zmožnejšo.

Ide siromáki, ki se je na zemlo vdaro i si trgao vláse iz gláve in se nagne ober njega.

V tom megnjeni nájde on duro, štero je zgübo. Li pa more biti tü nikak — právi on.

Idem i küpim krüh mojoj-deci, ki že tri dni strádajo i so njim žalodci že gvüšno prázni. Gda je prišeó do dvér štacuna, v šterom je šteo gvant küpiti, ga zové štacunar v hišo i ga prosi za od-

püščenje, ka je z njim tak grdo postopao, ár se je njemi samo tak vidlo, ka je penez ponarejen; ár je pa slučajno prišeó k njemi on uradnik iz ednoga peneznoga závoda, ki ga je prepričao, da je uncija popolnoma dobra, še žmetnejša, kak bi mogla biti. Štacunar je pa zdaj uncijo pa tudi vse blágo, ka se je siromák odebrao, šenkao njemi. Vse to pa z áto, ár ga je prvle tak nedužno zbantüvaó.

Siromák pa trnok zadovolen vzeme vse to, a gda je prišeó do trga, je vido, ka so že žandárje gonili one zločince, ki so ga oropali. Sodec, ki je prav pravičen mož. bio, je prisilo te zločince, da so njemi mogli nazáj dati njegovi 2000 realov. Siromák je pa zdaj vse svoje penezé položó v edno zajednico z ednim svojim prijátelom, na nikši rudnik (bányá) i ešče ne so skopali 3 lakti globoko, gda so že najšli edno žilo zláta, drugo srebra, tretjo železa. V krátkem časi je postao: »Gospod« potem: »Vaše gospodstvo« i na zádnje: »Milostiven gospod«.

Z tem je gospa Sreča obvládala svojega možá, a ona sama je pa ešče hüša postála. Svojo milost tori brezpametno od dnéva do dnéva, brez toga, ka bi se brigala za posledice.

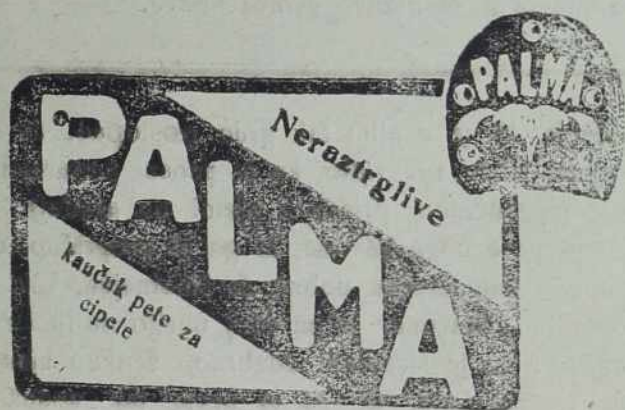
Fernan Caballero.

GOSPODARSTVO.

q Ugodnosti za obiskovalce „Ljubljanskega velikega semnja“ v Ljubljani od 3. do 12. septembra 1921. Upoštevajoč velik pomen »Ljubljanskega velikega semnja« za naše narodno gospodarstvo, so naše oblasti priznale razstavljalcem in obiskovalcem številne ugodnosti. Obiskovalci, ki se izkažejo z legitimacijov in semjskim znakom, plačajo v času od 20. avgusta do 20. septembra 1921 za vožnjo do Ljubljane in nazaj v vseh razredih potniškov vlakov vseh železnice v kraljevini Srbov, Hrvatov in Slovencev, polovično vožnjo. Ako pa imajo razven tega potrdilo ministerstva za trgovino in industrijo, da posetijo »Ljubljanski veliki semenje«! so v času od 3. do 12. septembra 1921 upravičeni uporabiti na progi Beograd—Ljubljana in nazaj tudi brzovlakovi proti polovični voznini. Ta ugodnost bo prišla zlasti posestnikom iz vshodnih delov naše kraljevine v prilog. Za prevoz razstavnega blaga v Ljubljano in nazaj se plača polovično železniško voznino in sicer na ta način, da se zaračuna za pot od izhodišča do Ljubljane cela tovornina, dočim se blago na povratku iz Ljubljane nazaj prezplačno odpremi. Razstavljalno blago, ki dojde iz inozemstva je uvozne in izvozne carine izproščeno, ako se izvozi tekom treh mesecov po uvozu. Razven tega je priznalo tudi obratno ravnateljstvo južne železnice na Dunaju obiskovalcem »Ljubljanskega velikoga semnja« 50 % popust na vseh potniških vlakih avstrijskih prog južne železnice, ako si izkažejo sejmsko legitimacijo, ki je v redu kolekovana. Zajedno je dovolilo za razstovno blago gori navedene prevozne ugodnosti. Legitimacije s sejmskim znakom, ki upravičujeta imetnika do vseh navedenih ugodnosti, bode za din. 25. pri vseh sejmskih zastopnikih v vseh večjih mestih, ali pa neposredno pri uradu Ljubljanskega velikega semnja v Ljubljani.

q Velikost „Ljubljanskega velikega semnja“. Dasi se ta semenj letos priredi šele prvič ter se je bilo boriti z mnogimi ovirami in težkočami, bo vendar »Ljubljanski veliki semenj«, razmeroma jako velik. Sejmišče obsega 25.000 m², od kateri je 10.000 m² razstavnega prostora. Prvi semenj v Londonu leta 1915 je imel samo 7.500 m², drugo leto se je celo zmanjšal, letos je obsegal 23.000 m² razstavnega prostora.

Prekmurski Glasnik naj ne manjka v nobeni hiši v Prekmurju.

SAMO EDNOK

probajte pri meni kupovati leder, poplate pa druge čevljárské potreščine, nigdár nete šli v drugo trgovino. Franc Čör trgovec v Murški Soboti.

Fal cena! Dobro blágo!

Odgovorni urednik: Talányi Franc. Tisk: „Prekmurska Tiskarna“ v M. Soboti. Lastnik in izdajatelj: Konzorcij „Prekm. Glasnika“.

URADNICA,

izvežbana pisarniška moč večša stenografije, strojepisja ter druge pisarniške manipulacije želi vstopiti v kakšno večjo pisarno ali urad. — Ponudbe pod „Uradnica“ na upravništvo Prekmurski Glasnik, M. Soboti.

EDEN PRIMA

koncertni klavir in 1 harmonium

se proda. Pojasnila se dobe v kavarni pri „Kroni“, M. Soboti.

GONILNI JERMENI

za fabrike, mline, žage in poljedelske stroje v vsaki sirini v zalogi pri **Ivan Kravos**, Maribor, Aleksandrova cesta šte. 13.

Novo prispeli

Cerkveni zvon

právi iz bronca, jamstvo na deset let. V magazini okoli 50 falátov, rázne velikosti pri: **METALLUM D. D., Zagreb** Ilica 134. Telef. 1—98.

Zahtevajte cenovnike!

Leder, kože in poplati.

Küpujem vsefelé kože, tudi vzemem v delo vsefelé sirove kože, štere se izdelujejo v fabriki I. Sinigoj, prvléj Stejjer v Ljutomeri. V zálogi mam vsefelé ledra, poplate in tudi vse šusterske potreščine. Poglednite v zálogo.

ALBIN SAGADIN

trgovina z ledrom

v BELTINCI, (Prekmurje).

Krajevna organizácija J. D. S. za Mursko

Soboto in okolico dá s potretim srcem vsim svojim pristášem na znánje, da je njeni delaven člán, tájnik in urednik „Prekmurskega Glasnika“

gosp. TONE VAHTAR

dne 13. avgusta večér ob 6. vóri náglo premino. Pogreb je bio dne 16. avgusta 1921.

Murska Soboti, dne 17. avgusta 1921.

Naj Ti bode lejka Slovenska zemla!

Odbor.

Prekmurska Posojilnica r. z. z o. z. za Prekmurje

v Murški Soboti z žalostim srcem naznanje, da je njeni nepozabljivi vodja

gosp. TONE VAHTAR

dne 13. avgusta t. l. večér ob 6. vóri náglo premino. Pogreb je bio dne 16. avgusta t. l.

Murska Soboti, dne 17. avgusta 1921.

Tvoj spomenek na veke obdržimo!

Ravnateljstvo.